

ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ЛОГІСТИЧНИХ ПРОБЛЕМ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

*Гусакова К.Б., здобувач вищої освіти
gusekab@gmail.com*

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

*Прищепя К.В., здобувач вищої освіти
rectum0612@gmail.com*

Universität Wien

Науковий керівник: Бочарова Н.А., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Реальність війни накладає обмеження на всі сфери життя, але в першу чергу на доставку та сполучення. Небезпека використання транспорту, ризик втрати товарів під час складування, необхідність змінювати маршрути прямо під час руху - це лише частина того, з чим стикається логістика України у воєнний час. Залишається лише два шляхи – оптимізувати процес та адаптуватися. Тому важливо створити ефективні системи управління з їх відновлення і розвитком.

Не можна сказати, що виклики, які стоять перед галуззю, виникли лише під час війни (рисунок 1). Але зараз рішення потрібно приймати швидко та ефективно, а ситуація змінюється щохвилини.

Рисунок 1 – Проблеми логістики у мирний і воєнний час

Саме втрата налагоджених логістичних ланцюжків (закриття портів, скасування авіарейсів і ризику, пов'язані з автомобільними перевезеннями) змусили компанії з налагодженою логістикою в лічені дні змінювати свої позиції.

Не всі українські компанії змогли впоратися з різкими змінами в галузі. Багато з них втратили приміщення і транспортні засоби, не змогли адаптуватися до нової реальності та пересуватися під час повітряної блокади. Але на зміну втраченим компаніям на ринку з'являються нові, які кинули виклик обставинам, зваживши всі ризики та розуміючи, що саме зараз питання логістики дуже гострі, як ніколи. Це дало змогу компаніям в короткі строки відновити роботу в Україні, підтримувати процес міжнародних перевезень, налагодити процеси зі збільшення обсягів поставок і надати логістичній галузі швидке рішення.

Логістика – динамічна галузь, для ефективної роботи якої потрібні досвідчені менеджери. Тому у воєнний час необхідно якнайшвидше знаходити нові методи та процеси. Це можуть зробити тільки досвідчені менеджери, які мають досвід роботи в різних нішах і проєктах. Залучання до роботи досвідчених топ-менеджерів, які мають досвід роботи в різних нішевих галузях, дозволить збільшити результативність, тобто можливість вибору між основним, резервним і аварійним варіантами.

Досвідчена команда запропонує компанії швидке, ефективне та чинне рішення, яким можна керувати у процесі доставляння. Команда, яка бере на себе все, щоб власник зміг продовжувати займатися бізнесом та іншими важливими питаннями, - найкращий спосіб вирішення проблем логістики у воєнний час. Це не тільки отримання, зберігання і доставка: 1 - контрактна логістика; 2 - послуги з митного оформлення; 3 - транспортна логістика; 4 - проєктна і виставкова логістика.

Якщо один із маршрутів стає недоступним, може бути використаний інший - автомобільний, авіаційний, морський транспорт, залізничний, а також комбінована логістика для внутрішньоукраїнських і міжнародних сполучень. Що більший вибір партнерів, то більш гарантоване своєчасне прибуття вантажу.

Для забезпечення безпеки процесу і його організації важливо не тільки зберігати, обробляти і доставляти вантажі, а й проводити процедури митного оформлення та представляти інтереси клієнтів у дозвільних органах. Це дає змогу значно заощадити час, який

збільшується у зв'язку з військовими обмеженнями.

Для оптимізації логістичного процесу у воєнний час необхідно зосередити увагу на таких аспектах: планування (прогнозування), координація логістичних процесів, питання безпеки, врахування ризиків, координація управління запасами, розгляд можливих варіантів постачань, пріоритетний вибір сухопутних маршрутів, формування критичних обсягів ресурсів, об'єктивна оцінка обсягу продукції, доступної для реалізації, та формуванню страхових резервів тощо.

Отже, війна чітко висвітлила недоліки логістичної ситуації, що склалася. Насамперед, зберігання великої кількості вантажів тільки в певних районах країни і використання маршрутів, що проходять поблизу небезпечних зон і стратегічних об'єктів.

Одним із ключових завдань, що на сьогодні стоять перед вітчизняними підприємствами, - це є необхідність реформування логістики та ланцюгів поставок. Військова обстановка, що склалася навколо українських компаній, вимагає швидкого реагування на всі зміни ринкового середовища та бізнес-процесів.

Рівень ефективності управління логістичними процесами в компанії багато в чому визначається її здатністю мінімізувати непередбачуваність, загрози та ризики, що впливають на стан логістичної системи в цілому. Тому вітчизняна логістика має стати більш інтегрованою. Бо саме такий підхід виявився єдиним способом подолання кризи. Реорганізація систем зберігання, прогнозування ризиків і розробка нових маршрутів стануть відправною точкою післявоєнного відновлення логістики.

Рівень ефективності управління логістичними процесами у компанії визначається її здатністю мінімізувати непередбачуваність, загрози та ризики, що можуть впливати на стан логістичної системи в цілому. Це особливо важливо у сучасних умовах, коли глобальні події та кризові ситуації можуть швидко змінювати умови діяльності компанії.

Вітчизняна логістика повинна намагатися бути більш інтегрованою для того, щоб ефективно реагувати на зміни в середовищі. Інтеграція різних ланок логістичної системи дозволяє краще координувати дії та швидше приймати рішення у непередбачуваних ситуаціях.

Реорганізація систем зберігання та прогнозування ризиків є важливими кроками для забезпечення стійкості логістичної системи. Покращення зберігання та управління запасами дозволяє уникнути надмірного накопичення товарів та мінімізувати втрати. Прогнозування

ризиків допомагає аналізувати потенційні небезпеки та розробляти стратегії їх уникнення чи зменшення впливу.

Розробка нових маршрутів також може бути важливою складовою підвищення ефективності логістичних процесів. Аналіз різних варіантів маршрутів дозволяє знаходити оптимальні шляхи доставки та зменшувати час та витрати на транспортування товарів.

Усі ці заходи разом можуть стати важливою відправною точкою для післявоєнного відновлення логістики. Вони допоможуть компанії бути більш гнучкою та адаптивною до змін в середовищі, що дозволить успішно подолати кризові ситуації та забезпечити стабільну роботу логістичної системи.

Загалом, ефективне управління логістичними процесами в компанії вимагає комплексного підходу та врахування різноманітних аспектів. Ключовими складовими є мінімізація непередбачуваності, адекватна відповідь на загрози та ризики, інтеграція логістичних процесів та постійне вдосконалення систем зберігання та ризик-менеджменту.

Важливим аспектом є також пошук нових шляхів оптимізації маршрутів доставки, що дозволяє знижувати витрати та збільшувати швидкість обслуговування клієнтів. Крім того, післявоєнна реорганізація логістичної системи є критично важливою для відновлення нормального функціонування після кризових ситуацій.

Загалом, інтегрований та стратегічний підхід до управління логістичними процесами дозволяє компанії не лише впоратися з викликами непередбачуваних обставин, але й стати більш конкурентоспроможною та стійкою на ринку. Оптимізація логістичних процесів є важливим кроком у досягненні цієї мети, і вона повинна бути постійною стратегічною пріоритетною задачею для будь-якої компанії, яка прагне до успіху у сучасному бізнес-середовищі.

Література.

1. Війна в Україні: економіка, бізнес, логістика, допомога. URL: <https://trans.info/ru/viyna-v-ukrayini-ekonomika-biznes-logistika-dopomoga-279148>
2. Галат Л. М. Вплив логістичного управління на економічну діяльність у сфері державного управління. Таврійський науковий вісник. Серія: Публічне управління та адміністрування. 2023. 3. С. 16–23.
3. Логістика війни. URL: <https://biz.nv.ua/ukr/experts/perevezennya-v-ukrayini-pid-chas-viyni-gumanitarni-vantazhi-obmezhennya-na-perevezennya-50231625.html>
4. Логістика під час воєнного стану – досвід SYNEX Logistics URL: <https://trademaster.ua/articles/313567>